

مد و لباس

نوآوری و توسعه در

- ◀ این نگاه که دولت، تصدیگری مد را برعهده گرفته، سطحی نگری است.
- ◀ یکی از وظایف وزارت ارشاد، راه اندازی خانه طراحان پارچه و لباس ایران است.
- ◀ موضوع مهم در طراحی پارچه و لباس، ثبت اثر و مالکیت معنوی طراحان است.

قانون مربوط به حوزه وزارت ارشاد است و وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، صنعت، معدن و تجارت (وزارت بازرگانی و وزارتخانه معاونت)، سازمان صدا و سیما و معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور به عنوان اعضای دولتی این کارگروه محسوب می‌شوند. به هر حال کارگروه مجموعه وظایفی دارد و انتظار داریم که تمام بخش‌ها و وزارتخانه‌های مرتبط نسبت به

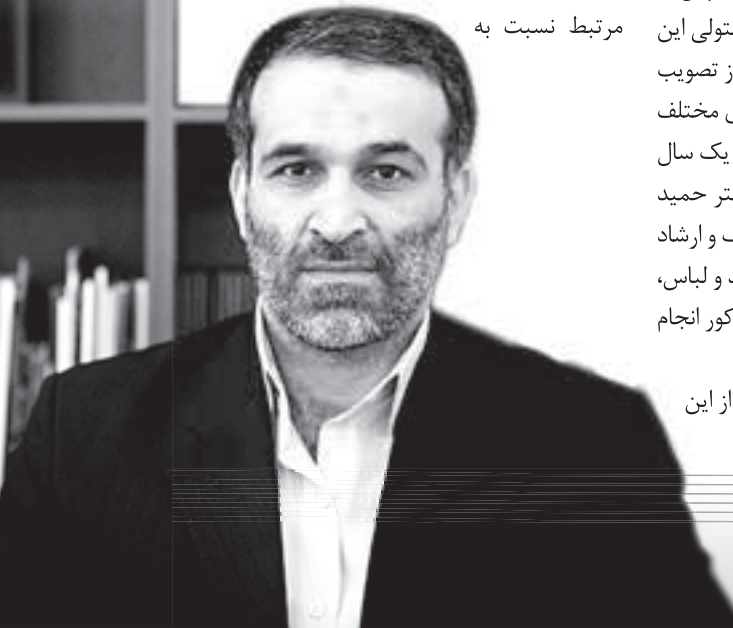
در حال حاضر اجرای قانون ساماندهی مد و لباس که بیش از پنج سال از تصویب آن در مجلس می‌گذرد، در چه مرحله‌ای قرار دارد و آیا به اهداف تعیین شده در قانون دست یافته‌اید؟

قانون ساماندهی مد و لباس در سال ۱۳۵۸ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و پس از تأیید شورای نگهبان به دولت ابلاغ و سپس به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان متولی این امر ابلاغ شد. در حال حاضر که ۵ سال از تصویب آن سپری می‌شود بسیاری از بخش‌های مختلف این قانون اجرایی نشده است البته در یک سال اخیر با توجه به تلاش و پیگیری‌های دکتر حمید شاه‌آبادی معاون امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و رییس کارگروه ساماندهی مد و لباس، اقدامات جدی جهت اجرای قانون مذکور انجام شده است.

همان‌طور که می‌دانید یک بخش از این

اشاره:

فرا رسیدن بهمن ماه و دهه فجر، جنب و جوش خاصی را در کشور ایجاد می‌کند و به بهانه این ایام، شاهد برگزاری جشنواره‌ها و برنامه‌های متعدد فرهنگی، هنری، اجتماعی و حتی نشست‌های خبری دولتمردان هستیم. وجود جشنواره‌های فیلم، تئاتر، موسیقی رنگ و رونق خاصی به این برنامه‌ها می‌بخشد و دستاوردهای یک سال تلاش هنرمندان این مرز و بوم را به علاقه‌مندان نمایش می‌دهد. در این میان برگزاری موفق جشنواره مد و لباس، امیدواری‌های بسیاری را در دل اهالی صنعت نساجی و پوشاک ایجاد می‌کند تا از این پس آنها نیز در جشنواره‌های فجر سهمی داشته باشند. برای معرفی و آشنایی بیشتر با این رویداد گفت‌وگویی با کیوان سهرابی - دبیر کارگروه مد و لباس - انجام دادیم. وی دانش آموخته رشته مدیریت و برنامه‌ریزی امور فرهنگی است و ریاست مجموعه فرهنگی - هنری برج آزادی و معاونت برنامه‌ریزی و توسعه بنیاد فرهنگی رودکی در پرونده شغلی وی جای دارد.

فعالیت در حوزه فرهنگی، مستلزم جریان‌سازی و حرکت براساس این جریان طبق یک الگو و مدل مشخص است. برای دستیابی به این هدف، باید لوازم مورد نیاز را تهیه کنیم. به هر حال بخشی از جامعه ما نسبت به هویت و فرهنگ ایرانی اهمیت زیادی قائل هستند و تابع مدهای غربی و وارداتی نیستند.

شرح وظایف خود به طور جدی‌تر عمل کنند. در این صورت خواهد بود اگر بحث ساماندهی مد و لباس در یک فرایند بلندمدت اجرایی خواهد شد. (بلندمدت به این دلیل که انجام امور فرهنگی زمان بر و طولانی مدت می‌باشد و کارکردهای خاص خود را به همراه دارد).

برخورد "جدی‌تر" یعنی هنوز این امر از سوی وزارتخانه‌های مرتبط مورد توجه چندانی قرار ندارد!

پوشاک یک فرد نشان‌دهنده فرهنگ و شخصیت اوست. به فرموده مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، مقوله مد صرفاً در پوشیدن لباس نیست و در گفتار و نوشتار آن هم با مدل تولید از داخل باید رعایت شود اما اولویت اصلی و امری که در اذهان عمومی از مقوله "مد" شکل می‌گیرد؛ پوشاک است. "جدی‌تر" یعنی اعضای کارگروه برای به سرانجام رساندن بخشی یا تمام مواردی که در قانون ساماندهی مد و لباس ذکر شده، تمام تلاش خود را به عمل آورد زیرا رشد این امر در گرو فعالیت‌های هماهنگ اعضای کارگروه است و وزارت ارشاد به عنوان متولی امر یکی از اعضای کارگروه است و دارای یکسری شرح وظایف مشخص در این قانون می‌باشد.

طبق قانون ساماندهی مد و لباس وزارتخانه‌های علوم، آموزش و پرورش و سازمان صدا و سیما موظف هستند درصددی از بودجه خود را به زمینه‌سازی برای ترویج الگوهای اسلامی و ایرانی و پرهیز از الگوهای غربی اختصاص دهند، آیا تاکنون این نهادها به وظایف خود عمل کرده‌اند و این که اصولاً الگوی اسلامی-ایرانی چگونه تعریف می‌شوند؟

در قانون وزارت علوم متأسفانه عضو نیستند و در

خصوص نحوه بودجه ریزی موظف هستند که بخشی و دهمی یا درصدی از بودجه خود را به این امر اختصاص دهند اما ماهیت در نظر گرفتن بودجه با التفات به شرح وظایف برای هر دستگاه یک امر طبیعی است و قطعاً باید در ردیف بودجه سالیانه خود جهت ارائه دولت به مجلس شورای اسلامی این مورد در نظر گرفته شود.

در خصوص چگونگی تعریف الگوی اسلامی-ایرانی با بهره‌گیری از نظر کارشناسی متخصص و متعهد و با تعریف و تبیین شاخص و توسط کمیسیون ماده ۴ مورد ارزیابی قرار خواهند گرفت و ان شاءالله دستگاه‌ها و نهادهای مرتبط با اهتمام و توجه بیشتر به شرح وظایف خود و ارائه گزارش عملکرد از اقدامات انجام شده نسبت به این مهم مبادرت نمایند ولیکن تاکنون گزارش مکتوب و منسجمی در این رابطه دریافت مستمر که این امر پیامد خاصی را به همراه دارد؛ اما امیدواریم در آینده تأثیرهای کارگروه این موضوع عملی گردد.

حمایت و دیدگاه تولیدکنندگان، فروشندگان، طراحان لباس و مصرف‌کنندگان را از اجرای این قانون در چه سطحی ارزیابی می‌فرمائید؟

دیدگاه این افراد نیازمند انجام یک نظرسنجی گسترده و تحقیقات میدانی است اما در مجموع با توجه به سوابق موجود و حضور نمایندگانی از اقشار مورد اشاره شما در کارگروه ساماندهی مد و لباس این گونه به عمل می‌آید که دیدگاه خوبی دارند و همکاری و شرکت آنها در برنامه‌های کارگروه خود موید این مطلب است ولیکن تا رسیدن به سطح مطلوب راه بسیار در پیش داریم.

مخاطبان اصلی ما در درجه اول طراحان پارچه و لباس هستند که به منظور ساماندهی به فعالیت‌های انجمن‌های مختلف این بخش و فقدان یک بانک اطلاعاتی منظم از طراحان؛ درصدد ایجاد یک بانک اطلاعاتی غنی از طراحان و ان شاءالله در سال آتی با راه اندازی "خانه طراحان پارچه و لباس ایران" به این مهم بپردازیم. با راه اندازی این مرکز، فضایی جهت احقاق حقوق طراحان و ایجاد بانک اطلاعاتی آنان شکل خواهد گرفت البته متأسفانه طراحان پارچه و لباس در کشور تا حدود زیادی مهجور مانده‌اند در حالی که بخش قابل توجهی از پوشاک تولیدی حاصل ابتکار و ایده پردازی آنان است. اساسنامه خانه طراحان تقریباً آماده شده و ان شاء

الله پس از تأمین منابع مالی، راه اندازی خواهد شد. این مرکز محدود به طراحان دانشگاهی نیست و عموم طراحان پارچه و لباس که به صورت تجربی فعال هستند را نیز تحت پوشش قرار می‌دهد.

همان طور که می‌دانید بخش قابل توجهی از پوشاک مورد استفاده مردم، وارداتی است که به دلیل مسائل مربوط به طراحی و مد، استقبال مردم را نیز به همراه دارد. طبق قانون ساماندهی مد و لباس اعضای این کارگروه موظف هستند برای پرهیز از رواج الگوهای بیگانه و ترویج مدل‌های بومی تلاش کنند. تدابیر و برنامه‌های کارگروه برای تغییر ذائقه مصرف‌کنندگان و جایگزینی الگوهای بومی چیست؟

فعالیت در حوزه فرهنگی، مستلزم جریان‌سازی و حرکت براساس این جریان طبق یک الگو و مدل مشخص است. برای دستیابی به این هدف، باید لوازم مورد نیاز را تهیه کنیم. به هر حال بخشی از جامعه ما نسبت به هویت و فرهنگ ایرانی اهمیت زیادی قائل هستند و تابع مدهای غربی و وارداتی نیستند. البته نباید از این موضوع که در حوزه مد سایر کشورها، طراحی و از طریق شبکه‌های مختلف ماهواره‌ای به معرض نمایش برای خانواده‌ها قرار می‌گیرد؛ به راحتی عبور کنیم. به هر حال این حوزه علاوه بر این که دارای سبک قالب اقتصادی است ولیکن یک ماهیت فرهنگی و هویتی دارد لهذا دشمن از این طریق در صدد رسوخ در تفکر جوانان برای گرفتن هویت آنهاست اما با روند روبه رشد فعالیت‌های کارگروه ساماندهی مد و لباس، راه اندازی خانه طراحان ایران و تقویت انجمن‌های مرتبط، آینده روشنی در انتظار ماست.

از بودجه یک میلیارد تومانی که وزیر محترم ارشاد اسلامی در رسانه‌ها اعلام نمودند که به کارگروه تخصیص یابد؛ چه میزان تأمین اعتبار شده است و آیا اصولاً با چنین بودجه‌هایی می‌توان نسبت به بومی‌سازی مد و لباس اقدام نمود؟

دکتر حسینی- وزیر ارشاد - و دکتر شاه‌آبادی دغدغه بسیار جدی در حوزه مد و لباس دارند و جشنواره مد و لباس فجر نیز براساس تأکیدات

قانون ساماندهی مد و لباس، تمام افراد جامعه (فارغ از جنسیت آنها) را مدنظر قرار داده است اما طبق باور عموم مردم، مد مختص بانوان است و به دلیل این اهمیت، موضوع جشنواره مد و لباس به پوشاک بهاره بانوان اختصاص دارد.

اثر و مالکیت معنوی طراحان است. در کارگروه با جدیت به دنبال تحقق این امر هستیم. پس از اتمام جشنواره، نخستین ژورنال طراحان پارچه و لباس کشور منتشر خواهد شد و طرح‌ها با نام طراح ثبت می‌شود و در سیستم طراحی شده برای این مهم، دارای شناسنامه و کد مشخص خواهند شد. برنامه‌ای نیز جهت افتتاح نمایشگاه دائمی مد و لباس در نظر گرفته ایم که مجموعه‌ای از بهترین نمونه‌های جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های برگزار شده، می‌باشند.

دومین شرح وظیفه نمایشگاه دائمی، برقراری ارتباط برقراری میان طراح با تولیدکننده است تا براین اساس هم طراح به سود معنوی و مادی برسد و هم تولیدکننده ابتکارات و ایده‌های طراحان داخلی را در معرض نمایش به علاقه‌مندان نشان دهند. محصولاتی که دقیقاً منطبق بر الگوهای ایرانی و اسلامی و در عین حال زیبا، با قیمت مناسب باشند.

آیا در خلال برگزاری جشنواره، برنامه‌ای برای فروش محصولات نیز در نظر گرفته شده است؟

بله در جنب جشنواره، فروشگاه حجاب بهاره در مساحتی بالغ بر ۲۵۰۰ متر برپا خواهد شد و محصولاتی از قبیل چادر، مانتو و مقنعه به فروش خواهد رسید.

در زمینه اطلاع رسانی و تبلیغات جشنواره چه اقداماتی انجام می‌شود؟

تبلیغات تلویزیونی (به صورت زیرنویس)، تیزر تلویزیونی و بیلبوردهای شهری انجام شده است. به تمام دانشکده‌ها و بخش اعظمی از آموزشگاه‌های مرتبط در شهر تهران، فراخوان جشنواره ارسال شده که خوشبختانه با استقبال

مثبتی میان دولت و بخش خصوصی ایجاد شده است. اما برقراری ارتباط با تمام صنوف مرتبط با این کارگروه از جمله انجمن‌های نساجی یکی از وظایف و دستورات جدی ما محسوب می‌شود و قطعاً تشکیل ائتلاف فکر با حضور نمایندگان مختلف و انجمن‌های نساجی و پوشاک کشور یکی از برنامه‌های ما پس از برگزاری جشنواره مد و لباس خواهد بود.

در مورد برگزاری، اهداف و برنامه‌های نخستین جشنواره مد و لباس فجر توضیحاتی ارائه نمائید.

اهداف برگزاری این جشنواره که ماحصل یک سال تلاش فعالان حوزه مد و لباس می‌باشد؛ الگوسازی با هدف افزایش غرور و توان ملی، افزایش و توسعه خلاقیت، نوآوری و توسعه درآمد و لباس اسلامی- ایرانی و ساماندهی آن، تدوین شاخص‌ها و استانداردهای متناسب با موازین اسلامی- فرهنگ و هویت ایرانی، ایجاد تعامل و هم‌افزایی میان فعالان بخش خصوصی و دولتی در صنعت مد و لباس است.

این جشنواره در ۳ بخش طراحی و دوخت (ارائه طرح‌های دوخته شده از پوشش اسلامی- ایرانی در قالب چادر، مقنعه و مانتو)، مقالات علمی (دریافت مقالات با موضوعات گوناگون و برگزاری نشست‌های علمی تخصصی با موضوعات مرتبط) و بخش جنبی (برگزاری کارگاه‌های آموزشی با موضوع طراحی لباس، دوخت لباس، چاپ روی پارچه، بستن شال و روسری، دوخت‌های سنتی بومی و ایرانی از ۱۱ تا ۱۸ اسفند ماه برگزار خواهد شد. همچنین به دلیل اهمیت بانوان در این حوزه موضوع جشنواره «پوشاک بهاره بانوان، لباس اجتماع» می‌باشد. برگزیدگان جشنواره جایزه نقدی، لوح تقدیر و تندیس جشنواره را دریافت خواهند کرد ضمن این که به شرکت کنندگان در کارگاه‌های آموزشی نیز گواهی شرکت و تندیس جشنواره اعطا می‌شود.

آیا برگزیدگان جشنواره جهت تولید انبوه محصولات خود به تولیدکنندگان معرفی می‌شوند؟

بله. موضوع مهم در طراحی پارچه و لباس، ثبت

و حمایت‌های ایشان برگزار خواهد شد. بودجه مبحثی مرتبط با هماهنگی میان دولت و مجلس است که اگر این هماهنگی صورت بگیرد، فضای بسیار مناسبی جهت رشد و توسعه فعالیت طراحان ایرانی مهیا خواهد شد.

آیا در برنامه‌های کارگروه صرفاً به پوشاک بانوان تمرکز شده یا پوشاک آقایان نیز مدنظر می‌باشد؟

قانون ساماندهی مد و لباس، تمام افراد جامعه (فارغ از جنسیت آنها) را مدنظر قرار داده است اما طبق باور عموم مردم، مد مختص بانوان است و به دلیل این اهمیت، موضوع جشنواره مد و لباس به پوشاک بهاره بانوان اختصاص دارد. به امید خدا در سال آینده این برنامه به صورت عمومی تر برگزار خواهد شد و پوشاک آقایان نیز در بخش گسترده تری ارائه می‌گردد.

به اعتقاد شما تأسیس بنیاد ملی مد و لباس، دولت را به تصدی‌گری حوزه مد و لباس تبدیل نمی‌کند؟ آیا اصولاً تعیین یا تغییر ذائقه و سلیقه مصرف‌کننده به صورت دستوری، ممکن می‌باشد؟

این نگاه که دولت، تصدیگری مد را برعهده گرفته، سطحی‌نگری است و در تمام کشورها یک متولی در این زمینه موضوع وجود دارد و انجمن‌های غیر دولتی نیز فعالیت گسترده‌ای دارند. در شرح وظایف کارگروه عنوان شده «ساماندهی مد و لباس و این به معنای تصدیگری دولت در حیطه مد و لباس نیست. همچنین در این قانون ذکر شده یکی از وظایف وزارت ارشاد، راه‌اندازی خانه طراحان پارچه و لباس ایران است بنابراین در بطن قانون مذکور به حضور و نقش بخش خصوصی توجه ویژه صورت گرفته است اما پیش از واگذاری امور به بخش خصوصی باید ساماندهی مناسب انجام شود. این که دولت وارد مقوله مدیریت مد می‌شود؛ درست نیست بلکه یک مدیریت ساماندهی در حال شکل گرفتن است.

ارتباط کارگروه با موسسات و تشکلهای صنفی - تخصصی به چه صورت می‌باشد؟

خوشبختانه تمام افراد مرتبط با مد و لباس در این کارگروه عضو هستند و ارتباطات دوجانبه و